

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת פנחס תשפ"ב | גליון תתק"ז (שנה י"ט)

האם כשיש שני חתנים באמצע השבוע מותר להוסיף עוד עליה

כיון דהוא יום טוב לגביה שמותר להוסיף?

איאתא במשנה מגילה כ"א עמוד א' דביום טוב קורין ארבעה, אין פוחתין מהן, אבל מוסיפין עליהן.

יש לחקור האם כשיש שני חתנים בבית המדרש האם מותר להוסיף עוד עליה דהויא כיום טוב לגביה או דילמא אסור להוסיף.

הנה כתב המרדכי מגילה סימן תת"ח בשם ריצב"א והובא להלכה ברמ"א סימן קל"ה ס"א דאם היו ב' חתנים בבית הכנסת והם ישראלים, מותר להוסיף לקרות ארבעה קרואים, דלדידהו הויא כיו"ט שמותר להוסיף.

ובטורי זהב שם תמה על זה: דהא הטעם דאין מוסיפין עוד קרואים באמצע השבוע, משום ביטול מלאכה לעם, ומה מועיל בזה מה שיש להחתן דין מועד כיון דלכל הקהל יש ביטול מלאכה, ועל כן כתב דשפיר עבדי דלא נהיגי כן.

איכא כמה תרוצים ליישב מדוע אין חוששים בחתן לביטול מלאכה של העם:

א. דעת המרדכי דלא כרש"י, ואין הטעם לאיסור להוסיף משום ביטול מלאכה, אלא כמו שכתב הר"ן דאסור להשוות חול כראש חודש, וראש חודש כיום טוב, ויום טוב כיום הכפורים, ולכן כשיש חתן שהוא בשבילו מועד, מותר להוסיף ולהשוות יום זה ליו"ט, כך כתב בשו"ת חת"ס או"ח סימן ק"ע.

ב. דכיון דקימ"ל דכשיש חתן אין נופלין על פניהם לכבודו של החתן, ובשיעור הזמן של נפילת אפים אפשר להוסיף עוד עליה לחתן ואין בזה ביטול מלאכה, כך תירץ בברכי יוסף סימן קל"ה ס"ק ה'.

ג. מוכח מזה דהחתן מוכרח לראות שיהי' לכולם פרנסה, כך תירץ בחדושי הר"ם זצ"ל.

ובלבוש שם וכן במגן אברהם כתב דהעולם לא נהגו כן ואין מוסיפין עליה בשביל חתן.

וכן בערוך השולחן אורח חיים סימן קל"ה כתב מעולם לא שמענו מי שיעשה כן.

ועוד: שהרי גם ביום טוב אין מנהגינו להוסיף כמו שמבואר לעיל, ובענין מדוע עולה לתורה גם בשבת אופרין וגם בשבת שבע ברכות, עיין בספר החדש מעדני אשר עניני נישואין ע"מ צ"ח כמה טעמים נפלאים, ובענין כשיש בעל ברית או חתן בימות החול למי נותנים עליה עיין בספר הגיל' ע"מ רס"א.

מדוע אין מוסיפים עליות ביום טוב

הרי אין ביטול מלאכה לעם כיון שאסור במלאכה?

בפרשתו כ"ח י"ח ביום הראשון מקרא קודש וגו' וכן בכל המועדים.

הנה הרא"ש בפרשתו וכן בדעת זקנים מבעל התוס', וכן בחתן סופר ח"ב שער התפלה וקריאת התורה פ"ח ד"ה ובעמדי כתב דהכונה לקריאת התורה דיש חיוב במועדים לקרוא בתורה.

כתוב במשנה מגילה כ"א בשני וחמישי ובשבת במנחה קורין שלשה, אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן וכו' בראשי חודשים ובחולו של מועד קורין ארבעה, אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן וכו', ביום טוב חמשה, יום הכיפורים ששה, ובשבת שבעה, אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן.

יש לחקור האם ביום נמי מותר להוסיף עליות או דילמא ביום טוב אסור להוסיף עליות והא דתנן במשנה אבל מוסיפין זה רק על שבת.

הנה מהא דפירש רש"י שם במשנה בטעם הדבר דיש ימים דאין מוסיפין עליהן וז"ל שלא יקשה לצבור מפני שהן ימי מלאכה, משמע דביום טוב שאסור במלאכה שרי להוסיף, דלא שייך כאן ביטול מלאכה, וכדין שבת, ולפי זה מה שאמרו במשנה אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן, קאי גם על יום טוב, הן לגבי הא דאין פוחתין מהן, והן גבי הא דמוסיפין עליהם, כך מדייק הר"ן שם וכן בבית יוסף אור"ח סימן רפ"ב וכן הוא דעת הרמב"ם פרק י"ב מהלכות תפלה וכן כתב בתשובת מהר"ם.

אבל הר"ן מגילה פרק הקורא עומד כתב מדברי רש"י נראה דאכולהו הנך יומי קאי, דכיון שאסורים במלאכה מוסיפין עליהם, דליכא למיחש משום ביטול מלאכה, אבל אחרים מפרשים דנהי דאין פוחתין קאי אכולהו, אבל מוסיפין עליהן אשבת בלחוד קאי, אבל בשאר לא, כדי שלא להשוותם לשבת שהוא עדיף מניהו, ובשבת דוקא מוסיפין משום דליכא יומא דעדיף מיניה ויתיר ממניה.

ובחידושי רבינו יהונתן מלוניל על הר"ף מגילה י"ב מדפי הר"ף כתב טעם אחר מדוע ביום טוב אין מוסיפין: מפני טורח קהל שמתבטלים מלעשות אוכל נפש.

והרמ"א בהגה סימן רפ"ב מביא ב' השיטות האם ביו"ט מותר להוסיף עליות.

ומסיק שכן במדינות אלו, שאין מוסיפין על העולים ביום טוב מלבד בשמחת תורה.

גליון זה נודב ע"י ידידינו מגדולי תומכי המכון במסירות שאין לו אח ורע שזכות המשך הרבצת התורה נוקף לזכותו הרב החפץ בעילום שמו שליט"א לרגל יומא דהילולא רבה של רבינו האור החיים הקדוש זצ"ל יאה רעוא שזכותו הגדולה של רבינו הקדוש תגן עליו להתברך בכל מילי דמיטב לו ולכל הגלוים אליו

גליון זה נודב ע"י ידידינו הרב"ג אליעזר אהרן גוטליב שליט"א ליקווד בעל מהורות מעדני אשר חלק ז' לרגל יומא דהילולא רבה של כ"ק מרן האדמו"ר מסערט ויוניץ זצוק"ל בעל החכמת אליעזר נלב"ע"כ תמוז ת.נ.צ.ב.ה. יאה רעוא שזכותו הגדולה של מרן תגן עליו ועל בני ביתו ויוצ"ח להתברך בשפע חיים ברכה והצלחה

גליון זה נודב ע"י ידידינו שר החסד והמעש אביהם של יתומים ולבבות נשברים מקים היכלי התורה העומד למיין המערכת מיום הקמתו גיסי היקר הרב"ג מנחם מנדל רייך שליט"א קרית הבעש"ט פתח תקוה בעל מהורות ריין ספר מעדני אשר בר מצוה לרגל שמחת נישואי בתו במו"ט עב"ג ידידינו הבה"ח המופלג בתור"ש משה פרידמן נ"ו מבחירי ישיבת חיי משה בנו של ידידינו הרב הלל שליט"א וברכת מזל טוב לאביו מו"ח הגאון המפורסם רבי בן ציון רייך שליט"א יד ימינם ואיש אמונם של אדמו"רי בית צאנז וברכת מזל טוב לסבים ידידינו הרב אליעזר גימפל ליפשיץ שליט"א אנטוורפן ידידינו הרב יצחק אייזיק פרידמן שליט"א ידידינו הרב חיים מרדכי בצלאל גפנר שליט"א יאה רעוא שבזכות זכור רבבות יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

מי שבא בשבת לבית הכנסת מאוחר והציבור מתפלל מוסף
האם מותר להתפלל מוסף קודם שחרית?

בפרשתן כ"ח כ"ג מלבד עולת הבוקר אשר לעולת התמיד.

מכאן ילפינן בגמ' זבחים פ"ט ע"א, ברכות נ"א ע"ב דאם יש לאדם לעשות ב' מצוות האחד הוא דבר שהוא תדיר והאחד דבר שאינו תדיר אז צריך להקדים התדיר קודם.

יש לחקור אדם שבא לבית הכנסת בשבת באמצע התפלה והציבור כבר מתפלל מוסף האם מותר לו להתפלל מוסף בציבור קודם תפילת שחרית או דילמא אסור כיון דתפלת שחרית כנגד קרבן תמיד, וקמ"ל דאסור להקדים שום דבר קודם לקרבן תמיד.

הנה בשו"ת באר יצחק אורח חיים סימן כ' נשאל במי שאיחר לבא לבית הכנסת בימים שיש בהם מוסף ומצא ציבור מתפלל מוסף והוא לא התפלל עדיין שחרית, האם יתפלל מוסף עם הציבור ואח"כ יתפלל שחרית ביחידות.

וכתב: דלאורה נראה כיון דקמ"ל תפלות נגד תמידין תקנו, א"כ כיון דתמיד של שחר היה קרב בראשונה ואין לך דבר שיהא קרב קודם לו, לכן אפשר דאסור לו להתפלל מוסף קודם שהתפלל שחרית.

ומסיק אך לדינא נראה דיכול להתפלל מוסף עם הציבור אף שלא התפלל שחרית: משום דהא מבואר בגמ' זבחים מ"ט דהא דאין לך דבר קרב קודם תמיד של שחר אין זה אלא למצוה בעלמא, וכמש"כ התוס' יומא כ"ט ב"ה אלא אפילו כו', ובפסחים נ"ח ב"ה העולה כו', ובעירובין ב' ב"ה שלמים כו' וכמו שהעלה המל"מ בפ"א מה' תמידין ומוספין, וכמבואר בירושלמי רפ"ב דיומא ולכן כיון דבדיעבד כשר אם הקריב התמיד אחר קרבן מוסף, על כן בתפלה דאסמכיהו רבנן אקרבנות לא תקנו נגדן רק מה שבדיעבד מעכב בקרבנות.

אבל בשו"ת מהרש"ג ח"א סימן כ"ב פסק דאסור להקדים להתפלל תפילת מוסף בציבור קודם שהתפלל תפלת שחרית, משום דמה דתפלת שחרית קודם למוסף, אינו רק בשביל שהוא תדיר נגד מוסף, רק יש לנו מקרא מפורש דתמיד קודם למוסף דדרשינן "וערך עליה העולה" עולה ראשונה.

וכן בספר שבילי דוד אורח חיים סימן רפ"ו סק"ג מביא בשם רב אחד שרצה לומר באם בא לביה"כ בשעה שציבור מתפלל מוסף יתפלל עמהם אם לא יעבור זמן תפלה של שחרית אח"כ, דטעם שחרית קודם דתדיר, וזוהו דמוסף בציבור, הוא מקודש ולרמב"ם בתדיר ומקודש יעשה איזה שירצה, והשבילי דוד דוחה זה, דלא מיקרי מקודש רק כשיש ע"ז יותר חיובים משא"כ בזה גם שחרית מצוה בציבור אלא כבר התפללו ורק מוסף יעשה מן המובחר וזה לא דוחה תדיר כמו שנתבאר בס"י כ"ה בדברינו דאין מעבירין על המצות בשביל מצוה מן המובחר, כ"ש תדיר כדמוכח בס"י תרפ"ד עיין שם.

וכן המחזה אברהם מובא בירחון שערי תורה תרע"ב ח"ו ק"א א' ס"ב השיב לשואל שרוצה לומר דיתפלל עם הציבור מוסף קודם שחרית משום דכדי לקיים תפלה בציבור הוי כדיעבד, דדבריו לא נהירין כלל, דכיון דקמ"ל דתפלות כנגד תמידין תקנו, ותפלת שחרית הוא כנגד תמיד של שחר וקמ"ל מנחות מ"ט מנין שלא יהא דבר קודם לתמיד של שחר ת"ל וערך עליה העולה עולה ראשונה, וזה הוא מצוה מדאורייתא, והתוס' במנחות שם נסתפקו אם אפילו בדיעבד פסול, ואפילו אם לא פסול בדיעבד עכ"פ מצוה מדאורייתא שלא יהיה דבר קודם לתמיד של שחר וזה לא מטעם תדיר קודם, וא"כ הדבר פשוט שאין להקדים מוסף לשחרית משום תפלה בציבור, ועיין במג"א ס"י ס"ו סוסק"י"ב וכן פסק האליה רבה דעדיף להתפלל ביחיד לעשות המצוה מהמובחר, ועיין תשובות מהרש"ם ח"ג ס"י שניט, מל"ש בנ"ד דאיכא מצוה מדאורייתא להקדים התמיד של שחר אין ספק דזה דוחה את התפלה בציבור, עיין בשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ג סימן ל"ח.

האם מותר להתפלל שחרית מוסף ביחד בשבת וקריאת התורה יקראו אחרי זה?
הנה בשו"ת לבושי מרדכי אורח חיים מהדורה תניינא סימן צ"ח נשאל האם מותר לשנות המנהג לקרות קריאת התורה לאחר מוסף.

ומסיק דאסור: ומביא ראיה מהא דאיתא בגמ' ר"ה ל"ב ע"ב על מה דמבואר שם במשנה דבראש השנה השני מתקיע, כלומר בתפילת מוסף על הברכות, ובשעת ההלל הראשון מקרא ההלל, ופריך בגמ' מפני מה אינו מתקיע בתפילת שחרית, וכי תימא משום רוב עם וכו', א"כ הלל נמי, וע"כ משום זריזין מקדימין למצוות, תקיעת שופר נמי זריזין מקדימין, ומסיק משום שעת גזרה, א"כ מה נשתנה מצות קריאת התורה שהיא עוד מתקנת משה רבינו ע"ה ודאי לא מגרע גרע מקריאת הלל להקדימו קודם תפילת מוסף.

ועוד היאך נתיר לשנות מנהג שנהגו בביהמ"ד, וידועים דברי מהרי"ק שורש קמ"ד הביאם רמ"א אורח חיים סי' תרצ"ו דאין לשנות מנהג אפ"י נראה שהוה נגד ההלכה, וכש"כ וק"ו בנידון זה דצמנהג מיוסד על פי הלכה פשוטה, היאך יהפך הסדר מכל מנהגן של הראשונים, וכמו שנהגו ברוב ק"ק כידוע.

ומביא בלבושי מרדכי מה דכתב בשו"ת יעב"ץ ח"א סי' מ' שהביא בשם תקון יששכר דאסור אפ"י לטעום עד אחר קריאת התורה, דמהאי טעמא נקרא הפטרה דרך פטור מאיסור הנ"ל, והנה דעת יעב"ץ שם שאינו רק ממדת חסידות, ובלבוש סימן רפ"ד ס"א הלא ישנם שם טעמים אחרים בקריאת שם הפטרה, שע"י גזירה הוציאו עצמן בקריאת נביאים ונפטרו מקריאת התורה, ועוד טעם שעד קריאת התורה היה אסור לספר אפ"י בדברי תורה ולעת הפטרה מותר, ובאליה רבה שם סק"א בשם אבודרהם עמוד קע"ב כעין דברי תקון יששכר, שבשעת קריאת הפטרה מסיימים תפילת יוצר ונפטרים, כלומר מסיימים, וזה ראיה לדברי השואל דשייך קריאת התורה לתפילת שחרית.

אבל ראיתי בספר שערי אפרים להגאון מהר"ז מרגליות זצ"ל שער ס"י ס"א שמביא כל טעמים הנ"ל, וכתב בפתחי שערים דנראה ליה הטעם שנפטרים מקריאת התורה להתחלת קריאת נביאים, א"כ לדבריו אין כ"כ ראיה להנ"ל, ומ"מ לענ"ד אין לשנות בקבע חלילה, וכמ"ש בספר נזר ישראל סימן ס"ה סק"א בשם תשובה מאהבה ס"י רמ"ג, מה שכתב כי ישנן אנשים אשר מפני הצינה מתפללים שחרית ומוסף בבית שמתפללים שם כל ימי השבוע ואח"כ הולכים לביה"כ לשמוע קריאת התורה, וש"י למיעבד הכי רק שלא יעשו קבע גם לימי הקיץ, ועיין בשו"ת חיים שאל סימן ק"ו.

ובשו"ת משנה שכיר אורח חיים סימן פ"ז ס"ק ג' נשאל האם יש איסור להתפלל מוסף קודם קריאת התורה, משום תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם.

ומסיק דמשום האי סברא אין איסור: משום דכלל זה תדיר ושאינו תדיר נאמר דוקא בשני דברים שרוצים לעשות בפעם אחת וספק איזה קודם, ע"ז אמרו תדיר קודם, משא"כ הכא דאינם נעשים בשעה אחת כמו כאן דע"כ א"א להם לקרות כעת משום שלא הורשה להם מטעם הקהלה או דאין מנין ואינם רוצים רק להתפלל, ודאי דלא שייך ודאי אכללא הנ"ל.

ועוד דכבר כתבו תוס' יומא ל"ג א' ד"ה אפילו דהכלל של תדיר ושאינו תדיר נאמר דוקא בדברים שהן שוין, אבל בדברים שאינם שוין לא אמרו כלל, וא"כ הכא דמוסף הוי תפלה וקריאת התורה הוי תורה כמבואר ברמב"ם ריש פ"ב מתפלה דרך משום תורה נתקנה ולא הויא בכלל תפלה, וכן משמע מתשובת הרא"ש כלל ג' סימן ט' מובא בפר"ח אורח חיים סימן קל"ה שכתב על קהל שהסכימו שלא להתפלל במנין אם לא יפרעו מעותיהם, שאינם יכולין לקרות בשבת בס"ת, דלשון בני אדם כל דבר שצריך מנין נקרא תפלה עכ"ל. הרי דרק בלשון בנ"א מלא תפלה אבל מצד האמת אינו בכלל תפלה, א"כ הוי מוסף וקריאת התורה נקרא מילי שאינן שוין ולא שייך גבם לדון משום תדיר ושאינו תדיר, רק גבי שני תפילות או שתי קרבנות.

קול המעדנים

מעמד הכנסת ספר תורה
 לבית המדרש המרכזי תולדות אברהם יצחק בביתר עילית
 בהשתתפות מאות חסידים מכל רחבי הארץ

ישיבת תולדות יעקב יוסף סקווירא
 בחשיבות עמל ושאפות התורה

"ישיבת בעלזא בית אהרן אשדוד"
 בענין קושיית האור החיים הקדוש
 מדוע היה צריך האדם להיבאר עם יצר הרע

"כולל ויזניץ אלעד"
 בראשות הגאון פרץ טוביה שטיינמץ שליט"א

"כולל סערט ויזניץ בני ברק"
 רחוב דבורה הנביאה בני ברק

"כולל ברסלב בית שמש"
 בראשות הגאון הצדיק יעקב מאיר שכטר שליט"א

"חמשה עשר מי יודע"

הודעה משמחת לרבנות הקוראים ברחבי תבל
 לאחר מאות פניות בשבועות אחרונים
 לרכישת ספרי מעדני אשר שכבשו את כותלי המזרח
 של לומדי התורה ומבקשיה
 ובמסע אחרון של הרבצת תורה
 בעשרות היכלי הישיבות בנואי יארק
 ובבתי גדולי הדור

שמחתי לזכות המיוחדת שזיכה אותי הקב"ה
 שהספרים שלנו עולים על שולחן גדולי המלכים
 ומורי ורבי כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז שליט"א
 ביקש ממנו שאיכנס לסלון והראה לי מדף שלם מכל הספרים
 לצערנו ולנוחמתנו אין להשיג דרכנו את ספרי המכון
 לאחר שאזלו מהשוק עקב הביקוש הרב
 ואיש בשורה אנו
 שבקרוב א"ה יצא לאור

"ספר מעדני אשר עינינו הנוכה"
 מאות חקירות הלכתיות בהלכה ואגדה בעינינו הנוכה
 מהדורת ידידינו הרב יצחק אייזיק ראבינן שליט"א ליקוד
 שמוכה אותנו במהדורא שלישי של ספרי המכון
 מי שמעונין להנציח את קרובו ולהאיר את נשמתם באור התורה הנצחי
 שיפנה למשרדי המכון

בפרשתו וידבר ה' אל משה לאמר פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו.

וברש"י לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודה זרה והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן.

הנה בחתם סופר בפרשתו דבר נורא: דהנה איתא במסכת אבות דרבי נתן פרק ל"ח ס"ק ג' כשתפשו את רשב"ג ואת רבי ישמעאל ליהרג, היה רשב"ג יושב ותוהה בדעתו ואומר אוי לנו שאנו נהרגין כמחללי שבתות וכעובדי ע"א וכמגלי עריות וכשופכי דמים, אמר לו רבי ישמעאל בן אלישע רצונך שאומר לפניך דבר אחד, א"ל אמור, א"ל שמא כשהיית מסיב בסעודה באו עניים ועמדו על פתחך ולא הנחתם שיכנסו ויאכלו, אמר לו השמים אם עשיתי כן, אלא שומרים היו לי יושבין על הפתח כשהיו העניים באים היו מכניסין אותן אצלי ואוכלין ושותין אצלי ומברכין לשם שמים, א"ל שמא כשהיית יושב ודורש בהר הבית והיו כל אוכלוסי ישראל יושבין לפניך וזה דעתך עליך, חזינו מזה דבר נורא שתנאים תלו סיבת הדבר שהם נהרגים בגלל קצת גאווה מעולם גדול שהיה להם בדרשה, לכן אומר החתם סופר פנחס אחרי שעשה כזה מעשה גדול שהציל את כל עם ישראל ממגיפה וחשש הקב"ה שמא יבא לידי גאווה וכל הזכות של ההצלה לא יהא שוה כלום, לכן סיבב לטובתו שיבזו אותו כדי שלא יתגאה ויפסיד כל שכרו.

ובספר וידבר משה בפרשתו כתב דבר נפלא: להסביר את המדרש בפרשתו "בדין הוא שיטול שכרו" והרבה קולמסים נשפכו להבין את דברי המדרש, והסביר באופן נפלא דכל אדם שעושה דבר טוב והבריות מפארים ומשבחים אותו והוא נהנה מזה ועל ידי זה מקבל שכרו בעולם הזה ע"י השבח, אבל בפנחס נהפוך הוא לא די שלא שבחוהו אדרבה בזהו עד שהוצרך הכתוב לייחסו כמו שכתב רש"י ואם כן בדין הוא שיטול שכרו מהשי"ת כי לא קיבל שכר מבני אדם.

מדוע לא מינו את פנחס למנהיג במקום משה

הרי המוסר נפשו לציבור צריך למנותו למנהיג?

בפרשתו כ"ז ט"ו וידבר משה אל ה' לאמר יפקד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה אשר יצא לפניו ואשר יבא לפניהם.

הנה במרדכי מסכת תענית סימן תרי"ט בד"ה יחיד הראוי למנותו לפרנס, וכן בב"ח אורח סימן תרי"ט בסופו כתב וז"ל שנינו בתוספתא איזהו יחיד כל שמינוהו ב"ד פרנס על הצבור בדבר צבור שאירע להם צער ונזקק להם, פירוש שמינוהו פרנס על שנוקק להם בשום צער שהצילם, דהואיל שהוא אדם העוסק בצרכי צבור ראוי נמי להתנות על מעשה רבים, ומכאן נהגו לעבור לפני התיבה בראש השנה ויום הכיפורים פרנסין המגינין על הדור שלהם, עכ"ל, היוצא מדבריו שאדם הנזקק להציל את הדור מצער שלהם ראוי למנותו לפרנס על הדור.

יש להקשות: מפרשתו דהכתוב משבח ומפאר את מעשה דפנחס, "פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו מעל בני ישראל ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי", והי' במסירות נפש גדול כמבואר בגמ' סנהדרין פ"ב א' והרי דמסר נפשו בשביל הדור, ובהמשך פרשה מספר לן הכתוב דמשה התפלל יפקוד ה' אלקי הרוחות איש על העדה ולבסוף מינו את יהושע, ולפי דברי המרדכי היה ראוי לזה פנחס שנוקק להציל את הדור מהסכנה הגדולה שהיתה מרחפת עליהם ומה היה דעתיה דמשה דהתפלל ע"ז כלל, וכי נעלם ממנו ח"ו סברת המרדכי דאיש כזה ראוי לזה וא"כ היה הסברא הפשוטה למנות את פנחס שהציל הדור מכליון לפרנס הדור וצע"ג.

בספר עמוד האמת מהרבי מקאצק זצ"ל נמי האריך בקושיא זו והביא מהמדרש בפרשתו שמאריך בגודל השלום ובאמצע מזכיר שהקב"ה ציוה למשה לחפש מנהיג, ובתוך דבריו כתב דכיון דפנחס הוא קפדן לכן לא הסכים שיהא המנהיג.

מעדני אשר: לפי מה שכתבו המפרשים שמשה רצה שיהושע שיהא הממשיך כיון דהוא תלמידו והוא כבנו לפי הנ"ל אתי שפיר.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משריע ומשנה ברורה

חידות על הפרשה

- א] חידה. היכן בפרשה מצינו מקור לדין של אל תרבה שיחה עם האשה?
- ב] חידה. מה הטעם שהשם של פנחס הוא עם האות י ?
- ג] יש להעיר. מה הפירוש בתפילה זו שאומרים בקומו מתוך העדה, וכי זה מה שפנחס עשה? קם מתוך העדה? הרי עיקר מעשה פנחס הוא במה שהרג את זמרי, ומה זה ההדגשה על בקומו מתוך העדה.
- ד] חידה. היכן שני אנשים נקרא בלשון יחיד ומדוע?
- ה] חידה. היכן בפרשתינו דבר דומם דובר כמו אנשים?
- ו] יש לחקור. אשר יצא לפניו. פרש"י לא כדרך מלכי האומות שיושבים בבתיהם ומשלחין את חיילותיהן למלחמה אלא כמו שעשיתי אני וכו' יוצא בראש ונכנס בראש. יל"ע אם יש דין שהמלך יצא בראש, או שזה מעלה שע"י זה החיילים מתאמצים יותר חזק.

שאלות בהלכות שבת

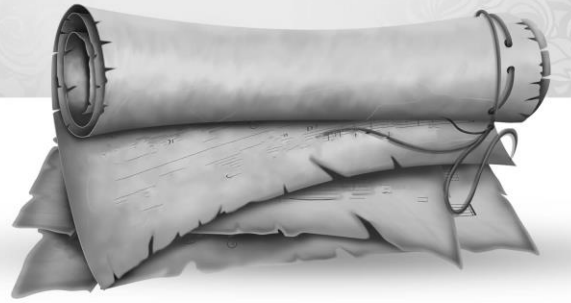
- ז] הוצאה/החזרה של מגירה ובה בגדים, חידוד. בבית משפ' ויידר הוציאו ביום שישי את המגירה ובה בגדי הילדים כדי לנקות אותה ולסדרה ושכחו להחזירה למקומה, מקרה דומה קרה בבית משפ' גורן. לרב ויידר אסור להחזיר את המגירה בשבת למקומה ולרב גורן מותר. מדוע? (אותו גודל של מגירה, עם תכולה דומה, החזרה היא למערכת זהה של מסילות וסטופרים המונעים את יציאת המגירה במשיכה רגילה, אין חשש של תקיעה, אין רגילות להוציא את המגירות ממקומן).
- ח] החזרת תקע לשקע חשמלי, חידוד. המקרה בבית משפ' גרין מחובר לשעון שבת המנתק אותו מהחשמל לקראת הסעודות ומחברו מחדש עם סיום הסעודות. בשבת במהלך סעודת ליל שבת משך אחד מילדי המשפחה בטעות את הכבל החשמלי של המקרר והתקע יצא משעון השבת שנשאר מחובר לשקע החשמל. מקרה זהה קרה בבית משפ' באום. הרב גרין יכול להחזיר בצורה רגילה את התקע לשקע שבשעון השבת אך לרב באום מותר לעשות זאת רק בשינוי (כל הנתונים במקריים, וכד' זהים) מדוע? הנחה: אין בהפעלת המקרר איסור תורה שכן אין בו משום הבערה, ואיסור הפעלתו הוא מדרבנן.
- ט] שאלה- ערבוב יין אדום בלבן. הרב קירזון מקפיד לקדש על יין אדום בשבת כדי לצאת גם את שיטת הרמב"ן הפוסל יין לבן בקידוש אפילו בדיעבד. בשבת האחרונה, בליל שבת ראה הרב קירזון שיש בביתו בקבוק יין לבן ונשארה לו כמות רק של כחצי כוס יין אדום, לכן שפך לכוס הקידוש יין לבן והוסיף לו יין אדום כדי לצבוע אותו לאדום. האם מותר לו לעשות זאת?
- י] טלפון נייד כשעון מעורר. הרב קלאוז משתמש בכל ימות השבוע בטלפון הנייד שלו גם כשעון מעורר. האם מותר לו לקחת בליל שבת את הטלפון הנייד (שהוכן לכן מבעוד יום) ולהניחו ליד מיטתו כדי שיעוררו בשבת בבוקר? האם מותר לו לקחת את הטלפון כאשר הוא מצלצל בשבת בבוקר ולהטמינו בארון הבגדים כדי שלא יעיר את כל המשפחה?

כללי השתתפות

- 1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 שח.
- 2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
- 3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
- 4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
- 5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופירוטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 ל-9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקלד במייל כי כך זה ייכנס בעיה"י לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח מנ"א

מכתבים למערכת

איך לקרוא לפרשה שלימה על שם בלוק הרי שרעיים ירקב ולא מזכירים את שמם

מה שהקשתם בשם אחרונים מדוע קראו לפרשה שלימה בתורה בשם בלוק, הרי איתא בגמ' יוסף ב' דלא מסקינן בשמייהו שאין לקרוא בשמו של רשע, משום דכתוב מסעי' י' "שם רשעים ירקב", וא"כ, הלא בלוק שגא את ישראל יותר מכל שונאים כמבואר במדרש א"כ איך קראו פרשה שלימה על שמו, ותרצתם בכמה אופנים.

הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א

חבר הגב' ר' קהתיל מוזיקר הות, אהבת תורה, בית הוראה ירושלים מיר, לשכת הפוסקים ביתר עילית, אוצר הפוסקים סוודא, קנין תורה פסנתר ירושלים (כור) נראה לתרוץ בכמה אופנים, א] ע"פ מה דאיתא בש"ת חתם סופר יורד' סימן ט"ז דמפרשת בלוק מוכרחין לומר שהתורה הוא מן השמים, שהרי התורה מספרת כל מה שדברי בלוק ובלעם ביניהם בידו, הגם שלא היה שם אחד מישראל והאיך יודעים מה שדברו ביניהם, וא"כ על כרחך מוכח להאמין שהתורה הוא מן השמים עכ"ל, ואפשר מהאי טעמא קורין פרשת בלוק, לרמז שמפרשה זו יש הוכחה שתורה הוא מן השמים, ואפשר מהאי טעמא איתא בגמ' ברכות י"ב ע"מ ב' שרצו חז"ל לקבוע פרשת בלוק בקריאת שמע, ב] דרואין שבלק שיבא את ישראל ממעשיהם הטובים, וגם ניבא כל הנבואות שהיה לעתיד לבא, וחז"ל רצו להדגיש דרך בלעם הרשע העיד כן על ישראל ובהו סותם המקטרגים, ועל זה אומרים שזה פרשת בלוק פירושו כל מה דכתוב בפרשת בלוק הרשע העיד על זה.

הרה"ג רבי יצחק מאיר ניימאן שליט"א ירושלים ר"מ בישיבת נצח ישראל בית שמש

נראה לצייין מה שתיירץ בזה ב"ק מן האדמו"ר מגור שליט"א שנת הש"ס כי בלוק הוא היה הגורם להודיע צדקות ה' עמי וכי נא מה יעץ בלוק מלך מואב וגו' למען דעת צדקות ה', ובגמ' ברכות י' ע"פ א' מאי למען דעת צדקות ה' אמר רבי אלעזר אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל דעו כמה צדקות עשיתם עמכם שלא כעסתי בימי בלעם הרשע, שאמלתי כעסתי לא נשתיר משונאיהם של ישראל שרדי ופלט, ע"כ, ובלק היה הגורם לזה או היה הזכיה, על כן נקרא הפרשה על שמו.

הרה"ג רבי בנימין ראובן שלוינגר שליט"א ביתר עילית

נראה להעיר, ששמעתני מאאמרו"ר שליט"א שכתב בזה השל"ה הק', שבלק זה ר"ת ברכה ל'א קללה, וא"כ א"ש הדבר.

הרה"ג שלום פולק שליט"א ירושלים

נראה לבאר, שזה תזכורת להיזכר מה, ע"י שאנו מזכירים 'בלק', אנוחנו מיד מקטרים את הנס גדול, וגילוי אהבה שהראה ל' ישראל.

ומצאנו שמוחר לשבח רשע קצת כדי לראות בזה גדלותו של ה', וכפי שמבואר בגמ' סוטה מ"ד ע"ב ב' בענין גלית דודו אמר רבי אלעזר עדיין לא הגיענו לחצי שבחו של אותו רשע, מכאן שאסור לספר בשבחן של רשעים. ולא לפתח ביה כלל, לאודועי שבחיה דודו, ומסביר רש"י לאודועי שבחיה דודו שלחם עם גבור מנוחו, ובודאי שבחו של דוד הוא שבת של הגם ששעה הקב"ה, הרי ידוע שלקח אבנים מהנבה ובהו הרגו, ודאי אין זה גבורתו של דוד אלא גודל הנס, א"פ"ה אסור לשבח הרבה. אבל קצת כן אפשר, כמובח מזה ששיבחו קצת את גלית, ויתכן לומר, שלכן לא נקרא פרשת בלעם, אע"פ שרצה להזיק לישראל יותר, וכפי שכתב רש"י, מפרשת בלוק כ"ב א' קבא לו, זו קשה מארה ל', שהוא נוקב ומפרש גורשתיו מן העולם, ובלק לא אמר אלא ואגרשנו מן הארץ, איני מבקש אלא להסיעם מעלי, ובלעם היה שונאם יותר מבלק, ולכן, כיון שמוחר רק להזכיר מקצת שבה הרשע להיזכר מה, ה"ה שמוחר רק להזכיר, וקצתם היה רשעים כדי להיזכר מניסי ה' לעמו ישראל, ולכן נקרא ע"ש בלוק ולא ע"ש בלעם.

מדוע הברא שבת ברכות מרים נקראת על שמה ומדוע המן שבא בזכות משה לא נקרא על שמו

וכן העניין כבוד על שמו של אהרן

מה שהקשתם בשם החתם סופר בתורת משה פרשת וירא דיש לדקדק למה נקרא הברא בארה של מרים ולא כן הלחם מן השמים וכן נקרא לחמו של משה או עניי אהרן אלא עניי הכבוד, הרי איתא בגמ' תענית י' ע"פ א' רבי יוסי ברבי יהודה אומר שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, אלו הן משה, ואהרן, ומרים ושלוש מנות טובות ניתנו על ידם, ואילו הן באר, וענו, ומן, באר בזכות מרים, עמוד ענן בזכות אהרן, מן בזכות משה, א"כ מדוע הברא מתייחס למרים, והמן אינו מתייחס למשה, וכן העניין כבוד לאהרן, ותרצתם בכמה אופנים.

הרה"ג יצחק שרונג שליט"א באר א"ס ארטינה

נראה לומר דהנה בגמ' ב"ב פ"ג כתוב שבזכות יוקח נא מעט מים שאמר אברהם וכו' לבארה של מרים, והקשה המהרש"א שם שהיה במס' תענית כתוב שזכו לבאר בזכות מרים, ותיירץ שבזכות אברהם לא היו זכוכים לבאר אלא לפי שעה אבל בזכות מרים נשתיק הברא זמן רב עכ"ל, וצריך ביאור לפי דבריו מדוע זכות מרים גדולה מזכות אברהם שזכארה היה צריך להיות להיפך שזכארה שנתן מים לאורחים בשכר או ניתן המים משא"כ מרים שלא נתנה מים, ענין צריך ביאור דכתוב בפרשת בעקלותך והעם לא נסע עד האסף מרים וכתב רש"י שם שזה היה בזכות שהמתניה למשה על יד האורן ומקורו במס' סוטה י' במדה שאדם מודד כן מודדי לו שהרי מרים המתניה למשה ולכן כל העם המתניה לה ע"כ, הרי דבר קבלה שזכר על זה, ולבאר כל זה נראה לומר שפנח הברא עם המים כינתה להם בזכות אברהם שאמר יוקח נא מעט מים כמ"ש בב"מ אבל מכיון שישאל היו נוסעים ממדבר ארבעים שנה, אז כזכות מרים היתה הולכת עמם לכל מקום והשתא מובן היטב המדה כנגד מדה שאברהם שנתן מים בזכותו קבלו מים ובזכות מרים שהשתה לה המים, המים הולכים ושוהים לידה כל הזמן ולכן היתה עממה במשך שנה כן משמע להדיא שזכארה ירושלמי פ"ק א"ס פסוק א' וז"ל וארום מתת מרים נביאתא דבזכותה הות בירא מהלכא,מבואר דההילכה של הברא לידם היתה בזכות מרים וכן אפשר להבין מתוך דברי רש"י פ"ק א"ס פסוק א' שכתב וז"ל לפי שהלך הסלע וישב לו בין הסלעים והסתלק הברא וכו' משמע דעד עכשיו היתה הברא לידם וכשתמה מרים הלכה מהם ולכן לא היה להם מים, ופעם זה אפשר גם להבין מדוע קבלה שכר כפול שהמתניה לה שבעה ימים וגם שהבאר יהיה להם בזכותה כי הכל אותו דבר, שבשכר שהיא שהתה ליד המים המים שהו לידה כל הזמן א"כ מובן שתעם לא נסע עד האסף מרים כי אם היו נוסעים ולא מחכים לה לא יהיה להם מים כי הברא נשאת עמה,וכן משמע שם בתרומם ירושלמי שכתב ועניי יקרא ובירא לא זעו ולא נטלו מן אתריהן עד זמן דאיתסיאת מרים נביאתא, עכ"ל, וזוהו דהזכיר דהבאר לא זו, משמע דהיה עניין שהבאר יהיה לידה כל הזמן, לפ"ג גם מובן למה נקראת בארה של מרים דכל הארבעים שנה הברא הלכה לידה בזכותה משא"כ המן או הענינים.

האם יש איסור לתת שם של כינוי של רשע או דילמא כיון שאינו עיקר השם מותר

מה שדנתם האם יש איסור לתת שם של כינוי של רשע או דילמא כיון שאינו עיקר השם מותר, והבאתם בשם התורת חיים על הא דאיתא בגמ' עירובין כ"ג ע"א על הפסוק "ויהי בימי אמרפל" רב ושמואל חד אמר נמרוד שמו, ולמה נקרא שמו אמרפל שאמר והפיל לאברהם אבינו בתוך כבשן האש, וחד אמר אמרפל שמו, ולמה נקרא שמו נמרוד שהמריד את כל העולם כולו עליו במלכותו, וכתב בתורת חיים דנפקא מינה לדינא להא דאיתא בגמ' ושם רשעים ירקב דלא מסקינן בשמייהו, ולמ"ד אמרפל שמו המובהק ונמרוד כינוי הוא על שהמריד כו', יכול האדם לקרות שם בנו נמרוד ולא אמרפל, ולמ"ד נמרוד הוא שם המובהק ואמרפל כינוי על שאמר פול וכו' הוי איפכא.

הגאון מתתיהו ישראל הורוויץ שליט"א לייקווד מחבר ספר "אבודות הים" על מסכת ברכות ראש כולל בעיית ד"ל

נראה להעיר, דהשושנים לדוד להגד"ד פארוו זצ"ל יוסף פ"ג מ"א כתב דהיכא דיש לרשע שם כינוי לא איתמר עליה שם רשעים ירקב, והעיר הש"ד חמד מסכת ר"ת מ"א דכיון שהטעם הוא כדי להשכיח שם הרשע, הרי גם בכינוי איכא זכר, מה ל"ע כינוי מה ל"ע שם.

הרה"ג רבי משה יחיאל הכהן ראטה שליט"א ירושלים

נראה להעיר מדברי רש"י בפרשת וישלח כ"ב ד' דאהליבמה היא יהודית, והוא כינה שמה יהודית, לומר שהיא כופרת בע"ז וכו', ולהכי שפיר מסקינן בהכינוי יהודית. וכן מוכח מדברי ספר חסידים סימן קפ"א שכתב, יהודי שהמיר מכנין לו שם שנאמר תהלים קל"ח מ"ח כמזהם יהיו עושיהם, כמזהם יש לכנות לו כנון אם שמו אברהם יקרא אפרים, וכן כיצא בזה, וכיאר החיד"א דהטעם בזה כיון דאסור להזכיר שם רשע, הרי דהכינוי כבר לא נחשב לשמו, אולם במהרש"א בחידושי אבות תענית כ"ח ע"א הוה אמרו וכו' דיקב לנביא מבואר דאסור לקרות בשם אדם רשע אפילו בשם כינוי, וכל שכן בשם העצם.

הרה"ג יוסף אביטבול שליט"א בני ברק מח"ס שערי יוסף ושא"ס

נראה להעיר, דכדברי התורת שם שהבאתם, כן כתב בפירושו המהרז"ל על המדרש מסכת סוטה פ"ג א' שאמר רשעים לא מסקי בשמייהו כגון פרעה ויסירא וסנחריב וכתב המהרז"ו שהשמות של פרעה וסנחריב שהביא המדרש הם דוגמאות בעלמא של רשעים מפורסמים אבל בשמות אלו עצמם מותר לקרוא, לפי ששניהם אינם שמות רק תואר עכ"ל, וממילא יהיה מותר רק לקרוא בשם משפחה של אדם רשע, וראה בספר ספוא"י צדיקים שרבינו הגר"א הורה לאדם ששם משפחתו היה גימטריא שמו של חס"מ (131) לשנות מיד את שם משפחתו ותפס איהו שגם בזה יש בעיה.

הגאון ישראל שוורץ שליט"א

רב קהילת בני ברק, דומ"ץ שנתנו נוס שמונים, מרכז ההוראה, שערי הוראה, ר"מ בישיבת זינעל, ומראשי כתר התורה ביתר עילית נראה להעיר דבני יהודיער עירובין כ"ג ע"א כתב נפק"מ אחר במחלוקת, דהנפ"מ הלכה כן רב ושמואל חד אמר נמרוד שמו, ולמה נקרא שמו אמרפל והפיל לאברהם אבינו בתוך כבשן האש, וחד אמר אמרפל שמו, ולמה נקרא שמו נמרוד שהמריד את כל העולם כולו עליו במלכותו. הוא באופן אחד שביהו את חבירו וקראו נמרוד, שאם נמרוד הוא שם הלידה אין זה בזיון, ואינו יכול לתבעו בדין, כי יאמר כונתי לומר שהוא גיבור כנמרוד, אבל אם נאמר אמרפל שם הלידה ואח"כ נקרא נמרוד על נעוצם רשעותו שהמריד את העולם וכו', אז חשיב זה בזיון במה שאמר זה כנמרוד.

הרה"ג עזריאל ברוך אהרונביץ שליט"א קרית חסידים בית שמש

נראה להעיר דבספר 'שמות בארץ' למרן הגר"ח זצוקלה"ה כתב על מי שנקרא נמרוד שישה ויקרא לו אברהם שטרך כנמרוד, והביא שם שמש"כ התורת חיים שלמ"ד אמרפל שמו ונמרוד הכינוי יוכל לקרות לבנו בשם נמרוד, העיר ש"ת שחמהו הוא מאד ואין להנחין כן כלל, וכן כתב גיטו הגר"י זילברשטיין שליט"א בחשוקי חמד מס' לנבי א' מותר לקנות דוד שמש מחברה שנקראת 'נמרוד' ואומר שמסתבר לאסור כי מתפרסם על גפי מרומי קרת באותיות קידוש לבנה נמרוד שהוא המרה בהקב"ה, וזולת אם יכתוב בגדול שם רשעים ירקב, ולולי דמסתפינא הייתי אומר דלפי כוון יהודיער עירובין נג. יהיה איפכא, ודלא כהתורת חיים והיינו אם שמו נמרוד והכינוי אמרפל יוכל לתת שמו נמרוד ואם שמו אמרפל והכינוי נמרוד לא יוכל לתת השם נמרוד, והבנתו כן כי בן יהודיער כתב שאם היה חבירו שהוא כנמרוד, אז למ"ד אמרפל שמו והכינוי נמרוד צריך לפייסו, ולמ"ד נמרוד שמו והכינוי אמרפל ל"צ לפייסו, ובע"כ שהבן יהודיער למד פשט שאם שמו נמרוד אין בכלל השם כלל ענין המרה וזולת שם עצם כמו שמות אחרים בלא שום סיבה והוא אמרפל יש סיבה לשם, ורק אם שמו אמרפל והכינוי נמרוד שאו סיבת הכינוי משום שמרד צריך לפייסו, כיון דבאופן זה גם אם כינהו בשם הכינוי כיוהו דנמרוד הוא ע"ש המהרדה. וכמו"כ לפי התורת חיים אם הכינוי נמרוד אז ל"צ לפייסו כמ"ש לגבי לקרות לבנו שמו נמרוד שמוותר כיון שהוא רכ כינוי. ואפשר לחלק ולומר דלגבי שם מנהג של אברהם שטרך צריך לפייסו גם אם הוא כינוי אבל לגבי נתינת שם אם הוא רכ כינוי יאמר מותר, או יסוד וראיה לחילוק זה כי החשוקי חמד הג"ל הביא בקצרה ד' הבן יהודיער וכו' שדומה לדברי תורת חיים וכו' אם היו פליגי היה מציין זאת ועדיין ל"ע.

מי שרוצה לעשות איזה דבר מי הם אלו שמוליכין אותו לשם

מה שהקשתם בשם המהרש"א מסעי' י' על הא דאמרין שם בגמ' בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, ומדוע לא קאמר הגמ' שמוליך אותו הקב"ה אלא מוליכין אותו, ותיירץ המהרש"א דקאי על המלאכים שנבראו מכוונתו ורוצנו.

הרה"ג עזריאל ברוך אהרונביץ שליט"א קרית חסידים בית שמש

נראה לתרוץ, באופן אחר, ע"פ מה דאמרין חז"ל במד"ר ריש תענית י"א א' ע"פ חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך שאמר דהע"ה בכל יום יום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני אני הולך והיו רגלי מוליכות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, וביאר מרן השפע חיים ז"ע פ"סות י"ח "שלובר היותו טרוד במחשבת התורה לא יכול לצמצם מחשבתו בדרך הילוכו, וכפי שהכרתי הרבה צדיקים וגאונים, כהגאון רבי מאיר אריק זצ"ל אשר לא ידעו אפי' את הדרך להגיע אל ביתם מרוב שהיו שקועים בתורה וכו' וכשרצה דהמע"ה לילך למקום פלוני היתה מחשבתו מסיעה אותו לדברי תורה והיו רגליו מוליכות אותו לביהמ"ד, כיון שלשם היו רגליות כבר לילך מעצמם, הו"ו חשבתי דרכי, ובדרכי הייתי מחשבת בדת", ולכן ואשתי רגלי אל עדותיך, ולפ"ז יתיישב לשון חז"ל בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, בזה הכוונה שאם יחשוב על התורה וכמו התנאים הק' שהעידו על עצמם שלא הלכו ד' אמות ללא תורה כמבואר בגמ' מסכת ב"ב פ"ג א' וכן יעסוק בהגיון הלב יזכה ש"מוליכין אותו" דהיינו שהרגלים יוליכו לביהמ"ד אם ישליט המוח על הלב אזי כל איבריו מאליהם ירוצו לעשותם ויבירא רצון קונם.

גליון זה נודב ע"י ידידיו
הרה"ג ישראל לצטר שליט"א קרית צאנז תנניה
לעילוי נשמת אביו
הרב דוד בן הרב שמואל ז"ל
נלב"ע כ"ג תמוז ת.ש.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידיו
הגאון מרץ טובי שטיינמץ שליט"א ראש כולל וינוני אלעד
לרגל שמחת נישואי בנו תחי' במז"ט ע"כ
הבה"ח המופלג בתור"ש כמר אריה לייב הלפרט נ"ו
מחבר ישיבת מאור עינים ראחמטסקא
בנו של ידידיו הגאון ישראל ירקב שליט"א מראשי חפץ
יהא רעוא שבזכות זכיו רבבות
יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידיו
הגאון פנחס וידער שליט"א
אב"ד לינו וליאמסבורג
לאות הרת הטוב שנתנה ממלכותו מידי שבוע
הקראת שבת זכיו רבבות
יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידיו
הגב"ה חסיד אליעזר פלישץ שליט"א
מאסאז'ה
ובנו ידידיו הרה"ג נפתלי פלישץ שליט"א בארא פארק
מרת שרה יצחק בת הרב ברוך ויזמל לפשיץ ז"ל
נסתרה כ"ד תמוז ת.ש.צ.ב.ה.

גליון זה נודב ע"י ידידיו גיסי הקיר
הרה"ג ישראל אפרים רייך שליט"א קרית צאנז סניף
לרגל שמחת הולדת בנו במז"ט
וברכת מול טוב
לאביו מ"ח הגאון המפורסם רבי בן ציון רייך שליט"א
ולחמתי ידידיו הגאון רבי אהרן דוד יוסטאט שליט"א
רב קהל חסידים נוה יעקב
יהא רעוא שבזכות זכיו רבבות יזכה לרווח נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידיו
הגב"ה חסיד אליעזר פלישץ שליט"א
מאסאז'ה
ובנו ידידיו הרה"ג נפתלי פלישץ שליט"א בארא פארק
מרת שרה יצחק בת הרב ברוך ויזמל לפשיץ ז"ל
נסתרה כ"ד תמוז ת.ש.צ.ב.ה.

053764302@gmail.com